

Postacademische opleiding

REACH

de nieuwe Europese realiteit in risicomangement van chemische stoffen

Een praktijkgerichte wegwijzer: wie doet wat en hoe?

Wetenschappelijke coördinatie

Prof. Colin Janssen

Vakgroep Toegepaste ecologie en milieubiologie, Universiteit Gent

Deel I: Inleiding tot REACH en basisconcepten

20 en 27 april, 4 mei 2007

Deel II: Processen, vereisten en uitvoering:

Theorie en praktijk van de REACH Implementatie Projecten (RIP's)

Module 1: REACH procesbeschrijving en IT: 11 en 25 mei, 1 juni 2007

Module 2: Registratie en chemisch veiligheidsrapport: 8, 15, 22 en 29 juni 2007

Module 3: Gegevens en gebruikers: 7, 14, 21 en 28 september 2007

Module 4: Evaluatie en autorisatie: 5 en 12 oktober 2007

Module 5: Belgische spelers: overheid en industrie: 19 en 26 oktober 2007

Geactualiseerde editie

Dit programma laat toe een getuigschrift van de Universiteit Gent te verwerven.

inleiding

VORMENDE WAARDE

Het inschatten van de risico's van chemische stoffen voor mens en milieu is de voorbije jaren op wetenschappelijk en op regelgevend vlak sterk in belang toegenomen en heeft zich ontwikkeld tot een echte wetenschappelijke discipline. Dit werd in grote mate beïnvloed door de bewustwording van de potentiële gevaren van chemische stoffen en de noodzaak om de impact ervan beter te kunnen evalueren, wat een herziening van de versnipperde reglementeringen terzake noodzakelijk maakte.

Op 18 december 2006 heeft de Europese Ministerraad **REACH** (**R**egistration, **E**valuation, **A**uthorisation and Restriction of **C**hemicals) definitief vastgesteld. Deze nieuwe regelgeving treedt op 1 juni 2007 in werking. De aanleiding voor het nieuwe beleid is dat van veel stoffen die op de markt verkrijgbaar zijn, onvoldoende bekend is in hoeverre ze schadelijk zijn voor mens en milieu. Daarom is het moeilijk voor bedrijven, consumenten en werknemers om de juiste maatregelen te nemen om veilig om te gaan met deze stoffen.

Bij de uitvoering van REACH is een belangrijke rol weggelegd voor bedrijven. Zij krijgen de verantwoordelijkheid om op basis van informatie over eigenschappen, gebruik en blootstelling de risico's van stoffen in kaart te brengen en, hierop gebaseerd, de nodige maatregelen te treffen ter bescherming van mens en milieu. Daarnaast is het belangrijk dat risicogegevens van stoffen ook bekend worden bij afnemers, consumenten en werknemers, zodat zij weten op welke wijze ze veilig met de stoffen kunnen omgaan.

Dit is ongetwijfeld een grote uitdaging voor zowel de industrie als de lidstaten die op een competente wijze de theorie van risicobeheer in een praktische REACH benadering zullen moeten omzetten. De impact van de REACH reglementering is niet te onderschatten: 30.000 chemische stoffen zullen moeten worden behandeld tegen het streefjaar 2018!

DOELPUBLIEK

De opleiding richt zich tot alle personen uit de bedrijfs wereld (chemische industrie, studie- en adviesbureaus, downstream-gebruikers,...) en de overheid die, na de invoering van REACH, de evaluatie van de chemicaliën en de controle ervan zullen moeten uitvoeren. Tijdens deze opleiding wordt praktische basiskennis van alle deelaspecten verworven en wordt de praktische implementatie van REACH aangeboden.

De opleiding is toegankelijk voor iedereen die door vorming of door ervaring een basiskennis van chemie en milieu heeft en voldoende met het onderwerp vertrouwd is om met interesse en motivatie de opleiding te volgen. Door het modulaire karakter van de opleiding kan de deelnemer die modules kiezen die

best passen aan zijn interesseprofiel en specifieke voorkennis.

De opleiding bestaat uit 2 delen:

Deel I: inleiding tot het REACH proces en een beknopte bespreking van de basisprincipes en technisch/wetenschappelijke aspecten van het EU risico-evaluatieproces

Doelpubliek Deel I

Het doelpubliek voor dit deel is iedereen die geconfronteerd wordt met deze wetgeving en het uitvoeren van de daarmee geassocieerde technische activiteiten. Door het volgen van deel I zal ook de deelnemer met beperkte voorkennis in staat zijn standaard risico-evaluaties te begrijpen. De opleiding wordt gegeven op academisch niveau in een wetenschappelijke omgeving, met nadruk op de praktische aspecten van de uitvoering van concrete risico-evaluaties. Deel I behandelt algemene begrippen en schetst het kader voor deel II.

Deel II: voorstelling van alle elementen van het REACH systeem met de nadruk op de praktische aspecten zoals voorgeschreven in de REACH Implementatie Projecten (RIP's).

Doelpubliek Deel II

Het doelpubliek van dit deel is iedereen, i.e. bedrijven en organisaties die chemische stoffen/artikels produceren en/of importeren, downstream-users, studie- en adviesbureau's en overheid, die geconfronteerd wordt met REACH. In deel II zal de deelnemer niet alleen kennis verwerven i.v.m. alle aspecten van REACH (zie RIP's) maar ook en vooral in staat zijn alle technische en administratieve aspecten van de registratie-, evaluatie- en (in mindere mate) het autorisatieproces uit te voeren. Hierbij zal de nadruk gelegd worden op de praktische aspecten van alle deelprocessen. De opleiding wordt gegeven op academisch niveau in een wetenschappelijke omgeving maar door experts van de overheid en de industrie.

GETUIGSCHRIFT VAN PERMANENTE VORMING VAN DE UNIVERSITEIT GENT

Dit programma is een onderdeel van de postacademische opleidingen van de Universiteit Gent. De aanwezigheid tijdens de sessies en de evaluatie aan het einde van de opleiding bepaalt de facto of de deelnemer slaagt. Concreet zal aan de deelnemer die minstens de modules 1, 2 en 3 volgt en met succes een project uitwerkt en succesvol verdedigt een *Getuigschrift van Permanente Vorming van de Universiteit Gent* uitgereikt worden.

programma

Deel I: Voor de beginner: Inleiding tot REACH en basisconcepten

Deel I laat toe om volgende kennis te verwerven:

- de basisprincipes van de REACH wetgeving en het proces
- fundamentele concepten (risico, veiligheid, milieu-invloeden, volksgezondheidsaspecten, duurzaamheid, ...)
- beschrijving van de modellen en benaderingen die aan de basis liggen van blootstellingsevaluatie, effectenevaluatie en risicoanalyse
- bepaling van de verschillende aspecten van risico's voor de volksgezondheid en het milieu, veroorzaakt door (nieuwe) technologieën.

De principes en technische aspecten van het risico-evaluatieproces worden uitvoerig beschreven in de EU Technical Guidance Documents (2003). Deze zijn te raadplegen via www.ivpv.UGent.be/reach.

Evaluatie van chemische stoffen, REACH en recente ontwikkelingen

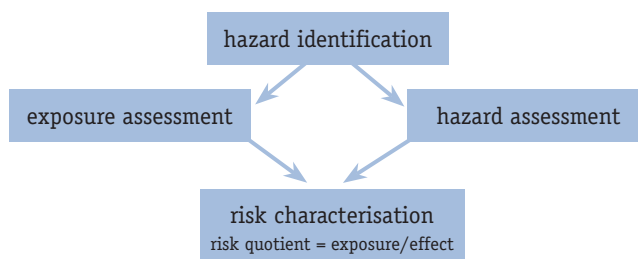
- situering, kader, doelstelling
- definities
- historiek, evoluties, huidige situatie
- situering REACH en andere EU-reglementering

Verspreiding van chemicaliën in het leefmilieu: blootstelling van de milieucompartimenten

In deze les wordt een overzicht gegeven van de verschillende processen die de verspreiding van chemische stoffen in het leefmilieu beïnvloeden. Welke factoren zijn doorslaggevend en welke informatie is belangrijk om een goede schatting te kunnen maken van de belasting van het milieu. Volgende aspecten komen aan bod: hoe wordt de omvang van lozingen ingeschat? Hoe worden chemische stoffen getransporteerd en gedistribueerd in en tussen de verschillende compartimenten? Welke biotische en abiotische transformaties treden er op? Verder worden de effecten van bioaccumulatie en biomagnificatie besproken. Tot slot wordt aandacht geschonken aan de zogenaamde PBT-problematiek.

Risico-evaluatie technieken en de EU Technical Guidance Documents

In deze module worden vooreerst de basisbegrippen, de concepten en de algemene gedachtegang van het risicokarakterisatieproces aangebracht. Risico's worden geschat door twee aspecten met elkaar te vergelijken: enerzijds moet men een idee hebben van de blootstelling aan de te evalueren factor (exposure assessment), anderzijds moet men een idee hebben van de nadelige effecten die dergelijke blootstelling kan veroorzaken (effect/hazard assessment).

Daar er bij een risico meestal twee belangrijke aspecten betrokken zijn, nl. de milieuproblematiek en de problemen voor volksgezondheid, onderscheidt men twee systemen: HRA (human risk assessment) en ERA (environmental risk assessment), elk met zijn specifieke problemen qua blootstelling en effectanalyse. Deze module wordt dan ook evenredig verdeeld over de vier aspecten van het risicokarakterisatieproces.

Kennismaking met EUSES: De software tool voor de gesystematiseerde risico-evaluatie van chemicaliën

De les biedt een algemene kennismaking met EUSES en er zal tevens een praktijkvoorbeeld worden uitgewerkt. EUSES is een modulair computerprogramma dat de gebruikers begeleidt bij het opmaken van risico-evaluaties zoals voorgeschreven in de Technical Guidance Documents van de Europese Unie. De voornaamste aspecten van de verschillende modules zullen worden toegelicht. Het resultaat van de evaluaties wordt uitgedrukt in de vorm van Risk Characterisation Ratios. In geval de risico's van de stof niet aanvaardbaar zijn, zullen we nagaan welke praktische maatregelen men kan nemen opdat het gebruik van de stof in kwestie wel aanvaardbaar wordt.

Data: 20 en 27 april, 4 mei 2007

REACH is definitief goedgekeurd en treedt in werking op 1 juni 2007. In deze 2de editie van de REACH opleiding worden de REACH Implementatie Projecten (RIP's) in detail besproken. Deelnemers aan de vorige editie kunnen hun kennis hier dan ook optimaal actualiseren.

Deel II: Processen, vereisten en uitvoering REACH Implementatie Projecten (RIP's): theorie en praktijk

Om de praktische uitvoering van REACH te vereenvoudigen zijn een aantal implementatie projecten gestart. Het doel van de REACH Implementatie Projecten (RIP's) is het garanderen van een efficiënte implementatie van de regelgeving door middel van het ontwikkelen van IT-tools en het opstellen van richtlijnen voor industrie, overheden en het EU-Agentschap.

De 7 REACH Implementatie Projecten (RIP's) zijn:

RIP 1 - Procesbeschrijvingen

Doel: Een beter inzicht in de procedures van REACH bereiken bij de stakeholders en een basis vormen voor het gedetailleerde werk in de andere RIP projecten.

programma

RIP 2 - REACH-IT

Doel: Zorgen dat de REACH-processen in het Agentschap, de bevoegde instanties van lidstaten, de industrie, de Commissie ondersteund worden door IT-systemen en overeenkomstige interfaces.

RIP 3 – Richtlijnen voor de industrie

Doel: Vóór de inwerkingtreding van REACH, de nodige begeleidingsdocumenten en hulpmiddelen voor de industrie ontwikkelen om een vlotte uitvoering van de wetgeving te vergemakkelijken.

RIP 4 - Richtlijnen voor de overheid

Doel: Vóór de inwerkingtreding van REACH, de nodige begeleidingsdocumenten en hulpmiddelen voor de autoriteiten ontwikkelen om een vlotte uitvoerlegging van de wetgeving te vergemakkelijken.

RIP 5/6/7 - Het oprichten van een EU-Agentschap

Doel: Een Europees Agentschap van Chemische producten binnen 12 maanden na inwerkingtreding van REACH op te richten dat effectief, efficiënt en doorzichtig de zijn toegewezen taken kan uitvoeren.

Module 1: REACH procesbeschrijving en IT

In deze module komen de verschillende processen en procedures aan bod. U zal een beter inzicht krijgen in hoe de verschillende processen, die in de volgende modules meer in detail bekeken worden, samenhangen. De voornaamste verantwoordelijkheden van de verschillende spelers worden overlopen, alsook de informatietoepassingen die ontwikkeld zijn en verder ontwikkeld worden om de verschillende REACH-activiteiten te ondersteunen.

- 2 namiddagen: REACH processen: overzicht van de procedures en het verloop van het REACH proces + enkele gevalstudies – RIP 1
- 1 namiddag: IT platformen en ondersteuning voor industrie en overheid – RIP 2 (Engels)

Data: 11 en 25 mei, 1 juni 2007

Module 2: Registratie en chemisch veiligheidsrapport

Deze module bekijkt alle aspecten van de in te dienen informatie voor de registratie, zowel het technisch dossier als het chemisch veiligheidsrapport. Deze sessies maken u vertrouwd met de materie en volgen de lopende werkzaamheden in deze belangrijke RIP's op. Dit is vermoedelijk het moeilijkste gedeelte van REACH en zelfs heel wat producerende bedrijven hebben hier weinig of geen ervaring mee. Gebruikers van chemische stoffen moeten dit in principe niet doen tenzij ze bepaalde toepassingen liever niet communiceren naar hun leveranciers.

- 1 namiddag: Voorbereiden van het technisch registratiedossier
- 1 namiddag: Het chemisch veiligheidsrapport (Deel I) – RIP 3.2
- 1 namiddag: Het chemisch veiligheidsrapport (Deel II) – RIP 3.3
- 1 namiddag: Het registratie- en veiligheidsrapport in praktijk: voorbeelden

Data: 8, 15, 22 en 29 juni 2007

Module 3: Gegevens en gebruikers

Deze module geeft u een dieper inzicht in thema's die tot op heden minder aandacht gekregen hebben, maar die fundamenteel zijn in deze

wetgeving. Op welke manier gaan gegevens gedeeld worden? Hoe zal de communicatie in de toeleveringsketen gebeuren? Wat met stoffen in artikels? Hoe geharmoniseerd zal de nieuwe indeling en etikettering zijn en wat zijn de verschillen met de huidige wetgeving? Wat is de rol van een socio-economische analyse in autorisatie en restrictie?

- 1 namiddag: Data-sharing en pre-registratie – RIP 3.4 (Engels)
- 1 namiddag: Vereisten voor de gebruikers (down-stream users) – RIP 3.5
- 1 namiddag: Classificatie, etikettering en het 'Global Harmonized System' – RIP 3.6 (Engels)
- 1 namiddag: Socio-economische analyse – RIP 3.9 en stoffen in artikels – RIP 3.8 (Engels)

Data: 7, 14, 21 en 28 september 2007

Module 4: Evaluatie en autorisatie

Deze module zal u inzicht brengen in het evaluatieproces binnen REACH. Welke regels worden gebruikt om die dossiers te kiezen die zullen gecontroleerd worden? Hoe zal de overheid te werk gaan om prioriteiten te stellen en de evaluatie van bepaalde stoffen verder uit te diepen. De resultaten van registratie en evaluatie kunnen er toe leiden dat bepaalde stoffen in het autorisatieproces terecht komen. Hoe gaat dit juist in zijn werk, welk dossier moet opgesteld worden door de overheid, wat zijn de criteria om prioriteiten te stellen en wat moet een bedrijf doen om een autorisatie te bekomen? De meest recente informatie over substitutieplannen en onderzoeksactiviteiten rond substitutie wordt hier behandeld.

- 1 namiddag: Dossierevaluatie: wie en hoe – RIP 4.1 en Stoffenevaluatie: wie en hoe – RIP 4.2
- 1 namiddag: Praktisch omgaan met autorisatie – RIP's 3.7 + RIP's 4.3, 4.4 en 4.5

Data: 5 en 12 oktober 2007

Module 5: Belgische spelers: overheid en industrie

• Implementatie door de overheid

In deze 2 lessen wordt de rol van de verschillende overheden in de uitvoering van REACH aangekaart. Er wordt ingegaan op de veranderingen die REACH met zich meebrengt voor de overheid inzake bevoegdheden, taken, wetswijzigingen en organisatie; hoe de overheid de bedrijven zal ondersteunen in het naleven van REACH, en hoe de inspectiediensten erop zullen toezien dat alles in vlotte banen wordt geleid.

• Voorbereiding in de industrie

Deze lessen tonen u wat de industrie al gedaan heeft om zich voor te bereiden en wat er nog loopt. Er wordt stilgestaan bij individuele projecten van de industrie (voorbereidingsstools, communicatiemiddelen), resultaten van de RIP's en lopende projecten binnen Europese en andere onderzoeksprogramma's. Bedoeling is om de meest praktische zaken voor te stellen.

Data: 19 en 26 oktober 2007

lesgevers

Wetenschappelijk coördinator:

Prof. Colin Janssen
Vakgroep Toegepaste ecologie
en milieubiologie
UGent

Mede-organisatoren:

Prof. Jo Dewulf
Vakgroep Organische chemie, UGent

Prof. Walter Steurbaut
Vakgroep Gewasbescherming, UGent

Lesgevers:

Erwin Annys, Fedichem

Walter Claes, European Plastics Converters (EuPC)

Catherine Cornu, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu/Europese Commissie

Colin Janssen, Universiteit Gent

Reinhard Joas, BiPRO, Duitsland

Thaly Lakhanisky, Toxicology, Scientific Institute of Public Health

Eric Liègeois, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Leefmilieu

Nicole Maréchal, European Chemical Industry Council (CEFIC)

Donatienne Monfort, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Leefmilieu

Maarten Roggeman, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Leefmilieu

Paul Van Elsacker, FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu - DG Leefmilieu

Hendrik Veulemans, KULeuven

deelnemingsformulier

Ik schrijf in voor de opleiding 'REACH'

- Deel I: Inleiding tot REACH en basisconcepten
- Deel II: Processen, vereisten en uitvoering
REACH Implementatie Projecten (RIP's): theorie en praktijk
 - Module 1: REACH procesbeschrijving en IT
 - Module 2: Registratie en chemisch veiligheidsrapport
 - Module 3: Gegevens en gebruikers
 - Module 4: Evaluatie en autorisatie
 - Module 5: Belgische spelers: overheid en industrie

- Ik wens het bijbehorend Getuigschrift van de Universiteit Gent te behalen
- Ik betaal € d.m.v. opleidingscheques werknemers/werkgevers
- Ik wens geïnformeerd te worden over andere opleidingen van het IVPV

Deze gegevens blijven strikt binnen het IVPV

Terug te sturen bij voorkeur 1 week vóór aanvang van de eerste module.

Naam: _____ Voornaam: _____ M V

Functie: _____

Hoogste diploma: _____

Onderneming: _____

Adres: _____

Telefoon: _____ Fax: _____

E-mail: _____

Sector: _____ Aantal personeelsleden: _____

Privé-adres: _____

Facturatie-adres

Naam: _____

Adres: _____

BTW nr.: _____

Datum: _____ Handtekening: _____

inlichtingen

PRAKTISCHE INLICHTINGEN

Er kan per deel of module ingeschreven worden.

De lessen vinden plaats op vrijdagmiddag van 13.30u tot 17.00u, in twee lessen, gescheiden door een koffiepauze.

Alle lessen worden gegeven aan de Universiteit Gent, Instituut voor Permanente Vorming, Gebouw Magnel, Technologiepark 904, 9052 Zwijnaarde.

Een wegwijzer vindt u op:

<http://www.ivpv.UGent.be/nl/contact/plan.htm>

DEELNEMINGSPRIJS

De deelnemingsprijs omvat lesgeld, cursusnota's, frisdranken en koffie. Betaling geschiedt na ontvangst van de factuur. Alle facturen zijn contant betaalbaar dertig dagen na dagtekening. Alle vermelde bedragen zijn vrij van BTW.

Deel I: € 450,00

Deel II:

Module 1: € 450,00

Module 2: € 600,00

Module 3: € 600,00

Module 4: € 300,00

Module 5: € 300,00

Deel II (reductie): € 1.800,00

Deel I en Deel II (reductie): € 2.160,00

Indien minstens één deelnemer van een bedrijf inschrijft voor deel I én deel II, wordt voor alle bijkomende gelijktijdige inschrijvingen van hetzelfde bedrijf, per module of volledig pakket, een korting van 20% verleend. Facturatie geschiedt dan d.m.v. een gezamenlijke factuur.

Inschrijving gebeurt bij voorkeur via de website of door terugzenden/faxen van het deelnemingsformulier in deze brochure.

De Universiteit Gent is erkend als opleidingsverstrekker in het kader van de opleidingscheques van het Vlaams Gewest (zie: www.ivpv.UGent.be/nl/opleidingen/opleidingscheques.htm).

Bijzondere prijzen voor personeelsleden van UGent of geassocieerde hogescholen (consulteer de website vanuit deze instellingen).

ANNULERINGSVOORWAARDEN

- gelieve steeds schriftelijk te bevestigen (per brief, fax of e-mail)
- bij annulering van de inschrijving 10 dagen of meer vóór de aanvang van het programma is een vergoeding verschuldigd van 25% van de deelnemingsprijs
- bij annulering minder dan 10 dagen vóór de aanvang van het programma is de volledige deelnemingsprijs verschuldigd.

INLICHTINGEN

Secretariaat Instituut voor Permanente Vorming

Els Van Lierde

Technologiepark 913, 9052 Zwijnaarde

Tel: +32 9 264 55 82

Fax: +32 9 264 56 05

E-mail: ivpv@UGent.be

<http://www.ivpv.UGent.be/reach>

Indien u deze folder meerdere malen mocht ontvangen, dan verzoeken wij u vriendelijk deze aan uw collega's te bezorgen en ons dit te melden via e-mail.

Data onder voorbehoud van wijzigingen om onvoorziene redenen.

Bezoek onze website <http://www.ivpv.UGent.be> voor andere opleidingen zoals:

- Black Belt in Lean
- Praktijkgerichte Statistiek
- Milieucoördinator A/B via afstandsleren
- Document Management
-